

rum Dei, universis Christifidelibus salutem et Apostolicam benedictionem.

« Ad Sanctam B. Petri Sedem, et universalis Ecclesiæ regimen, inscrutabili divinæ Providentiæ dispositione, nullis nostris suffragantibus meritis, eveci, nihil Nobis antiquius ex muneris nostri debito esse duximus, quam ut sanctæ fidei nostræ ac sacrorum dogmatum integritati, tradita Nobis a Deo potestate, opportune consuleremus.

« Ac licet ea, quæ Apostolicis constitutionibus abunde fuerunt definita, novæ decisionis, sive declarationis accessione nequaquam indigeant; quia tamen aliqui publicæ tranquillitatis perturbatores illa in dubium revocare, vel subdolis interpretationibus labefactare non verentur, ne moribus iste latus divagetur, promptum Apostolicæ auctoritatis remedium censuimus non esse differendum.

« Emanavit siquidem a fel. rec. Innocentio Papa X, prædecessore Nostro constitutio et definitio tenoris, qui sequitur, videlicet:

(22. « INNOCENTIUS episcopus, servus servorum Dei, universis Christifidelibus salutem et Apostolicam benedictionem.

« Cum occasione impressionis libri, cui titulus *Augustinus* Cornelii Jansenii episcopi Iprensis, inter alias ejus opiniones orta fuerit, præsertim in Galliis, controversia super quinque ex illis, complures Galliarum episcopi apud Nos institerunt, ut easdem propositiones Nobis oblatas expendere-mus, ac de unaquaque earum certam et perspicuam fereremus sententiam: tenor vero præfatarum propositionum est prout sequitur: Prima: « Aliqua Dei præcepta hominibus justis voluntibus et conantibus, secundum præsentem, quas habent vires, sunt impossibilia, deest quoque illis gratia, qua possibilia fiant. » Secunda: « Interiori gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur. » Tertia: « Ad merendum et demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur in homine libertas a necessitate, sed sufficit libertas a coactione. » Quarta: « Semipelagiani admittebant prævenientis gratiæ interioris necessitatem ad singulos actus, etiam ad initium fidei: et in hoc erant hæretici, quod vellent eam gratiam talem esse, cui posset humana voluntas resistere, vel obtemperare. » Quinta: « Semipelagianum est dicere, Christum pro omnibus omnino mortuum esse aut sanguinem fudisse. »

« Nos, quibus inter multiplices curas quæ animum nostrum assiduo pulsant, illa in primis cordi est, ut Ecclesia Dei nobis ex alto commissa, purgatis pravæ opinionum erroribus, tuto militare, et tanquam navis in tranquillo mari, sedatis omnium tempestatum fluctibus ac procellis, secure navigare, et ad optatum salutis portum pervenire possit, pro rei gravitate coram aliquibus S. R. E. card. ad id specialiter sæpius congregatis, ac pluribus in Sac. Theol. magistris, easdem quinque propositiones, ut supra, Nobis oblatas fecimus singillatim

diligenter examinari, eorumque suffragia, tum voce, tum scripto relata mature consideravimus, eosdemque magistros variis cor. Nobis actis congregationibus prolixè super eisdem, ac super earum qualibet disserentes audivimus.

« Cum autem ab initio hujusmodi discussionis, ad divinum implorandum auxilium, multorum Christifidelium preces, tum privatim, tum publice indixissemus, postmodum iteratis eisdem ferventius, ac per Nos sollicitè implorata sancti Spiritus assistentia, tandem divino numine favente ad infrascriptam devenimus declarationem et definitionem.

« Primam prædictarum propositionum: « Aliqua Dei præcepta hominibus justis voluntibus et conantibus secundum præsentem, quas habent vires, sunt impossibilia, deest quoque illis gratia, qua possibilia fiant, » temerariam, impiam, blasphemam, anathemate damnatam et hæreticam declaramus, et uti talem damnamus.

« Secundam: « Interiori gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur, » hæreticam declaramus, et uti talem damnamus.

« Tertiam: « Ad merendum et demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur in homine libertas a necessitate, sed sufficit libertas a coactione, » hæreticam declaramus, et uti talem damnamus.

« Quartam: « Semipelagiani admittebant prævenientis gratiæ interioris necessitatem ad singulos actus, etiam ad initium fidei, et in hoc erant hæretici, quod vellem eam gratiam talem esse, cui posset humana voluntas resistere vel obtemperare, » falsam et hæreticam declaramus, et uti talem damnamus.

« Quintam: « Semipelagianum est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem fudisse, » falsam, temerariam, scandalosam et intellectam eo sensu, ut Christus pro salute duntaxat prædestinatorum mortuus sit, impiam, blasphemam, contumeliosam, divinæ pietati derogantem, et hæreticam declaramus, et uti talem damnamus.

« Mandamus igitur omnibus Christifidelibus utriusque sexus, ne de dictis propositionibus sentire, docere, prædicare aliter præsumant, quam in hac præsentem nostram declarationem et definitionem continetur, sub censuris et pœnis contra hæreticos, et eorum fautores in jure expressis.

« Præcipimus pariter omnibus patriarchis, archiepiscopis, episcopis aliisque locorum ordinariis, nec non hæreticæ pravitatis inquisitoribus, ut contradictores et rebelles quoscunque per censuras et pœnas prædictas, cæteraque juris, et facti remedia opportuna, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis, omnino coerceant et compescant.

« Non intendentes tamen per hanc declarationem et definitionem super prædictis quinque propositionibus factam, approbare ullatenus alias opiniones, quæ continentur in prædicto libro Cornelii Jansenii.

« Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ 1654, 31 Maii. »

« Cum autem, sicut accepimus, nonnulli iniquitatis filii prædictas quinque propositiones, vel in libro prædicto ejusdem Cornelii Jansenii non reperiri, sed fecte, et pro arbitrio compositas esse, vel in sensu ab eodem intento non damnatas fuisse, assere-re magno cum Christifidelium scandalo non reformident.

« Nos, qui omnia, quæ in hac re gesta sunt sufficienter et attente perspeximus, utpote qui ejusdem Innocentii prædecessoris jussu, dum adhuc in Minoribus constituti cardinalis munere fungeremur, omnibus illis congressibus interfuimus, in quibus Apostolica auctoritate eadem causa discussa est, ea profecto diligentia, qua major designari non posset, quæcumque dubitationem super præmissis in posterum auferre volentes, ut omnes Christifideles in ejus fidei unitate sese contineant, ex debito nostri pastoralis officii, ac matura deliberatione præinsertam Innocentii prædecessoris nostri constitutionem, declarationem et definitionem, harum serie confirmamus, approbamus et innovamus, et quinque illas propositiones ex libro præmemorati Cornelii Jansenii episcopi Iprensis, cui titulus est *Augustinus*, excerptas, ac in sensu ab eodem Cornelio Jansenio intento damnatas fuisse declaramus et definimus, ac uti tales, inusta scilicet eadem singulis nota, quæ in prædicta declaratione et definitione unicuique illarum singillatim inuritur, iterum damnamus, ac eundem librum sæpe dicti Cornelii Jansenii, cui titulus *Augustinus*, omnesque alios, tam manuscriptos quam typis editos, et si quos forsitan in posterum edi conægerit, in quibus prædicta ejusdem Cornelii Jansenii doctrina, ut supra, damnata defenditur vel astruitur, aut defenditur vel astruetur, damnamus itidem, atque prohibemus: mandantes omnibus Christifidelibus, ne prædictam doctrinam teneant, prædicent, doceant, verbo vel scripto exponant, vel interpretentur, publice vel privatim palam vel occulte imprimant, sub pœnis et censuris contra hæreticos in jure expressis ipso facto absque alia declaratione incurrendis.

« Præcipimus igitur omnibus venerabilibus fratribus nostris, patriarchis, primatibus, metropolitanis, archiepiscopis, episcopis, cæterisque locorum ordinariis, ac hæreticæ pravitatis inquisitoribus, iudicibus ecclesiasticis, ad quos pertinet, ut præinsertam ejusdem Innocentii prædecessoris constitutionem, declarationem ac definitionem, juxta præsentem nostram determinationem ab omnibus observari faciant, ac inobedientes, et rebelles prædictis pœnis, aliisque juris et facti remediis, invocato etiam, si opus fuerit, brachii sæcularis auxilio, omnino coerceant.

« Dat. Romæ, apud S. Mariam Majorem anno Incarn. Dom. 1656, 16 Octob. »

« Subinde vero, quo omnis Apostolica-

rum definitionum eludendarum aditus intercluderetur, memoratus Alexander prædecessor priscum Ecclesiæ morem secutus certam edidit formulam ab omnibus ecclesiastici ordinis, tam sæcularibus quam regularibus personis subscribendam per aliam suam hac in re promulgatam constitutionem tenoris sequentis, videlicet:

(23. « ALEXANDER episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

« Regiminis Apostolici divina Providentia Nobis, quamvis immeritis, commissi ratio postulat, ut ad ea potissimum, quæ catholicæ religionis integritati et propagationi, animarumque saluti et fidelium tranquillitati consulere apta et idonea esse judicantur, animum et curam omnem, quantum licet, in Domino applicemus; quamobrem Cornelii Jansenii hæresim in Gallia præsertim serpentem ab Innoc. X, fel. rec. prædecessore nostro fere oppressam, ad instar colubri tortuosi, cujus caput attritum est in varios gyros, et cavillationum deflexus euntem, singulari constitutione ad hunc finem edita altero assumptionis nostræ anno, exstinguere conati fuimus.

« Sed, ut multiplices hostis hominum generis artes adhibet, nondum plene consequi potuimus, ut omnes errantes in viam salutis redirent, qui tamen unicus erat votorum et curarum nostrarum scopus, quibus operam et industriam suam egregio sane studio venerabiles fratres nostri archiepiscopi et episcopi regni Galliæ, earundem constitutionum Apostolicarum executioni præcipue intenti contulerunt, et charissimus in Christo filius noster rex christianissimus singulari pietate auxillarem dexteram strenuo ac constantissimo animo porrexit.

« Cum autem præfatus rex christianissimus eodem religionis zelo ductus per suam in Urbe oratorem Nobis significari exponique curaverit, nullum aliud opportunius remedium pestiferæ hujus contagionis reliquiis extirpandis adhiberi posse, quam si omnes certam formulam subscriberent nostra auctoritate firmatam, in qua quinque propositiones ex Cornelii libro, cui titulus *Augustinus*, excerptas sincere damnarent, ac proinde illam a Nobis quantocius expediri ad quælibet effugia præcidenda, omnesque removendos obtentus, flagitaverit.

« Nos tam piis dicti regis christianissimi votis benigne annuendum esse ducentes, formulam infrascriptam ab omnibus ecclesiasticis, etiam venerabilibus fratribus nostris archiepiscopis et episcopis, nec non aliis quibuscunque ecclesiastici ordinis, tam regularibus quam sæcularibus, etiam monialibus, doctoribus et licentiatibus, aliisque collegiorum rectoribus atque magistris subscribi districte mandamus, idque intra tres menses a die publicationis seu notificationis præsentium, alias contra eos, qui intra terminum prædictum non paruerint, irremissibiliter procedi volumus, juxta canonicas constitutiones et conciliorum decreta.

Formula a supradictis subscribenda.

« Ego N. constitutioni Apostolicæ Innocentii X, datæ die 31 Maii 1653, et constitut. Alex. VII, datæ die 16 Oct. 1656 Summorum Pontificum me subijcio, et quinque propositiones e Corneli Jansenii libro, cui nomen *Augustinus*, excerptas, et in sensu ab eodem auctore intento, prout illas per dictas constitutiones Sedes Apostolica damnavit, sincero animo rejicio ac damno, et ita juro; sic me Deus adjuvet, et hæc sancta Evangelia.

« Decernentes insuper, præsentem litteras semper, et perpetuo validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenos, et integros effectus sortiri et obtinere; sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos ubique judicari et definiri debere, sublata eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate; ac irritum et inane, si secus super his a quocunque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

« Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, aliisque locorum ordinariis committimus et mandamus, ut singuli in suis diocesis ac locis suæ jurisdictioni subjectis, præsentem litteras, et in eis contenta quæcunque exsequantur, et executioni mandari et observari ab omnibus curent, et inobedientes quoscunque per sententias et pœnas, aliaque juris et facti remedia, appellatione postposita, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii sæcularis auxilio, omnino compellant.

« Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu notarii publici subscriptis et sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

« Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostram constitutionem et ordinationem infringere vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

« Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Majorem, anno 1664, 15 Februarii. »

« Sic equidem causa finita est; non tamen sic, ut par erat, finitus est error Apostolico toties mucrone percussus: neque enim defuere, nec adhuc desunt homines veritati non acquiescentes, et nunquam Ecclesiæ contradicendi finem facientes, qui variis distinctionibus, seu potius effugiis ad circumventionem erroris excogitatis, Ecclesiam ipsam turbare, eamque interminatis questionibus, quantum in ipsis est, involvere et implicare conantur, quodque deterius est, ipsamet Apostolicæ Sedis decreta redarguendis eorum pravis sensibus condita, ac præsertim quasdam piæ mem. Clementis Papæ IX, die 19 Januarii 1669, ad quatuor Gallie episcopos, nec non binas similis mem. Innocentii Papæ XII etiam prædeces-

sorum nostrorum, die 6 Feb. 1694, et die 24 Novembris 1696, ad episcopos Belgii in forma brevis respective datas litteras in erroris sui patrocinium advocare, temerario plane ausu non erubescunt, perinde ac si memoratus Clemens prædecessor, qui eisdem suis litteris se Innocentii X et Alexandri VIII prædecessorum constitutionibus supradictis firmissime inhærere, ac a dictis quatuor episcopis veram et totalem obedientiam, adeoque formulæ a præfato Alexandro prædecessore, sicut præmittitur, editæ sincere, per eos subscribi voluisse declaravit, aliquam in tam gravi negotio exceptionem seu restrictionem, quam nullam prorsus se unquam admissurum fuisse protestatus fuit, re ipsa admisisset; dictus vero Innocentius XII, prædecessor, dum sapienter ac provide prædictas quinque propositiones ex memorato libro Jansenii excerptas in sensu obvio, quem ipsamet propositionum verba exhibent ac præferunt, damnatas esse pronuntiavit, non eo ipsomet obvio sensu, quem in Jansenii libro habent, quive ab eodem Jansenio intentus ac a præfatis Innocentio X et Alexandro VII prædecessoribus damnatus fuit, sed de alio quopiam diverso sensu cogitasset, dictasque Innocentii X et Alexandri VII prædecessorum constitutiones temperare, refringere, aut alio quovis modo immutare voluisset, iisdem ipsis litteris, quibus eas in suo robore fuisse et esse, sequè illis firmiter inhærere verbis apertissimis asserebat.

« Præterea iidem inquieti homines, sparsis undequaque scriptionibus ac libellis exquisita ad fallendum arte compositis, non sine gravi Apostolicæ Sedis injuria, maximoque totius Ecclesiæ scandalo docere non sunt veriti, ad obedientiam præfatis Apostol. constitutionibus debitam non requiri, ut quis prædicti Janseniani libri sensum in antedictis quinque propositionibus, sicut præmittitur, damnatum, interius ut hæreticum damnet, sed satis esse, si ea de re obsequiosum (ut ipsi vocant) silentium teneatur. Quæ quidem assertio, quam absurda sit, et animabus fidelium perniciose, satis apparet, dum fallacis hujus doctrinæ pallio non deponitur error, sed absconditur, vulnus tegitur, non curatur, Ecclesiæ illuditur, non paretur: et lata demum filiis inobedientiæ via sternitur ad fovendam silentio hæresim, dum ipsam Jansenii doctrinam, quam ab Apostolica Sede damnatam Ecclesia universalis exhorruit, adhuc interius abjicere, et corde improbare detrectant.

« Quin etiam eo impudentiæ nonnullos devenisse compertum est, ut veluti naturalis honestatis, nedum Christianæ sinceritatis obliti asserere non dubitaverint, præfatæ formulæ a memorato Alexandro prædecessore præscriptæ subscribi licite posse etiam ab iis, qui interius non judicant prædicto Jansenii libro doctrinam hæreticam contineri; quasi vero contra quam scriptum est: *Qui loquitur veritatem in corde suo* (Psal. xiv, 3). Et: *Qui jurat proximo suo, et*

non decipit (Ibid. 4); hujusmodi erroris sectatoribus liceat Ecclesiam ipsam iurejurando decipere, simul Apostolicæ Sedis providentiam fallere, dum ejusdem formulæ conceptis verbis loquuntur quod Ecclesia loquitur, quod tamen sentit ipsa, non sentiunt: seque parere constitutionibus Apostolicis profiterentur, quibus animo contradicunt.

« Hinc est, quod Nos ad opportunum et efficax tam exitiali morbo, qui ut cancer serpit, et quotidie in deterius vergit, remedium adhibendum, non minus demandatæ Nobis omnium Ecclesiarum sollicitudinis debito, quam plurimorum venerabilium fratrum nostrorum diversarum partium, ac præsertim regni Galliarum, episcoporum zelo ac precibus excitati, ne hujusmodi pravi homines catholicæ Ecclesiæ pacem subvertere impune pergant, et simplicium, ac pusillorum mentibus imponere, docentes quæ non oportet; neve ullus apud eos quoque, qui bona, ut aiunt, fide ac falsis rumoribus decipi se fortasse patiuntur, de mente ac sententia Apostolicæ Sedis amplius ambigendi supersit locus, divino prius tam privatim nostris, quam publice indictis precibus implorato præsidio, ac re mature discussa, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium consilio, auditisque complurium in sacra theologia magistrorum suffragiis, primo quidem præinsertas Innocentii X et Alexandri VII prædecessorum constitutiones, omniaque, et singula in iis contenta, auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, approbamus et innovamus.

« Ac insuper, ut quævis in posterum erroris occasio penitus præcidatur, atque omnes catholicæ Ecclesiæ filii Ecclesiam ipsam audire, non tacendo solum (nam et impii in tenebris conticescunt), sed et interius obsequendo quæ vera est orthodoxi hominis obedientia, condiscant, hæc nostra perpetuo valitura constitutione, obedientiæ, quæ præinsertis Apostolicis constitutionibus debetur, obsequioso illo silentio minime satisfieri, sed damnatum in quinque præfatis propositionibus Janseniani libri sensum, quem illarum verba præferunt, ut præfertur, ab omnibus Christianis fidelibus, ut hæreticum, non ore solum, sed corde rejici ac damnari debere, nec alia mente, animo, credulitate supradictæ formulæ subscribi licite posse, ita ut, qui secus, aut contra quoad hæc omnia et singula senserint, prædicaverint, verbo vel scripto docuerint aut asseruerint, tanquam præfatarum Apostolicarum constitutionum transgressores omnibus et singulis illarum censuris et pœnis omnino subjaceant, eadem auctoritate Apostolica decernimus, declaramus, statuimus et ordinamus.

« Decernentes pariter easdem præsentem et præinsertas litteras semper, et perpetuo validas et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, ubique judicari et definiri debere, sublata eis, et eorum cui-

libet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

« Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, aliisque locorum ordinariis, nec non hæreticæ pravitate inquisitoribus et iudicibus ecclesiasticis, ad quos pertinet, committimus et mandamus, ut singuli in suis respective diocesis ac locis suæ jurisdictioni subjectis, ipsas præsentem litteras, et in eis contenta quæcunque exsequantur, et executioni mandari et observari ab omnibus curent et inobedientes, et rebelles quoscunque per censuras et pœnas præfatas, aliaque juris et facti remedia, appellatione postposita, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii sæcularis auxilio, omnino coerceant et compellant.

« Volumus autem, ut earumdem præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

« Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, innovationis, decreti, declarationis, statuti et ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

« Datum Romæ, apud S. Mariam Majorem, anno 1705, 16 Julii. »

(24. *Decretum SS. D. N. Alexandri VII, de propositionibus 6, a regularibus Mendicantibus diocesis Andegavensis Apostolicæ Sedi oblatis fer. v, die 30 Januar. 1659.*)

In congregatione generali S. Romanæ et universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram sanctissimo domino nostro domino Alexandro divina Providentia Papa VII; ac eminentis et reverendissimis DD. S. Romanæ Ecclesiæ cardinalibus in universa republica Christiana contra hæreticam pravitate generalibus inquisitoribus a S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

Cum nuper a regularibus Mendicantibus diocesis Andegaven., iudicio Sedis Apostolicæ (ad quam duntaxat controversias fidei ac morum universalis Ecclesiæ pertinet definire) infra insertæ propositiones fuerint oblatae, de mandato sanctissimi domini nostri domini Alexandri divina Providentia Papæ VII, plurium theologorum et canonistarum a Sanctitate Sua ad id specialiter deputatorum examini sunt commissæ, quo peracto, et relata Sanctitati Suæ unanimi eorumdem theologorum, atque canonistarum censura, idem sanctissimus, auditis votis eminentissimorum et reverendissimorum DD. cardinalium generalium inquisitorum, easdem propositiones, prout infra qualificatas, auctoritate Apostolica decla-

ratas decrevit, et tales ab omnibus haberi præcepit.

1. Conc. Trident. non obligat regulares in Gallia ad obtinendas approbationes ab episcopis, ut sæcularium confessiones audire possint, neque ex illius concilii auctoritate privilegia regularium restringi possunt, cum in Gallia receptum non sit, præterquam in decisionibus fidei, neque etiam bulla Pii IV, pro confirmatione illius concilii promulgata.

Est falsa, temeraria, scandalosa, in hæresim et schisma inducens, sacro concilio Tridentino et Sedi Apostolicæ injuriosa.

2. Ubi concilium Tridentinum est receptum, non possunt episcopi restringere vel limitare approbationes, quas regularibus concedunt ad confessiones audiendas, neque illas ulla ex causa revocare. Quin imo ordinum Mendicantium religiosi ad eas approbationes obtinendas non tenentur; etsi ab episcopis religiosi non probentur, rejectio illa tantumdem valet, ac si approbatio concessa fuisset.

Complexa accepta est falsa, temeraria, scandalosa et erronea.

3. Regulares ordinum Mendicantium semel approbati ab uno episcopo ad confessiones audiendas in sua diocesi, habentur pro approbatis in aliis diocesis, nec nova episcoporum indigent approbatione. Regulares habent potestatem absolvendi a peccatis episcopo reservatis, etiamsi ab episcopis auctoritas ipsis indulta non fuerit.

Quoad primam partem est falsa, et saluti animarum perniciose; quoad secundam partem est falsa, auctoritati episcoporum et sedis apostolicæ injuriosa.

4. Nullus in foro conscientie parochiæ suæ interesse tenetur, nec ad annuam confessionem, nec ad missas parochiales, nec ad audiendum verbum Dei, divinam legem, fidei rudimenta, morumque doctrinam, quæ ibi in catechesibus annuntiantur et docentur.

Quoad primam et secundam partem simpliciter accepta est erronea et temeraria: suppositis vero privilegiis apostolicis, nullam meretur censuram. Et quoad tertiam partem de auditione verbi Dei servetur dispositio sacri concilii Tridentini.

5. Talem legem in hac materia nec episcopi, nec concilia provinciarum vel nationum sancire, nec delinquentes aliquibus penis aut ecclesiasticis censuris mulctare possunt.

Suppositis itidem privilegiis apostolicis, nullam meretur censuram; verum ista non est prædicanda, nec publice docenda, prout nec præcedens quarta.

6. Regulares mendicantes petere possunt licite a iudicibus sæcularibus, ut injungant episcopis, quatenus ipsis mandata concedant ad prædicandum in Adventu et Quadragesima. Quod si renuant facere episcopi, decretum iudicum sæcularium tantumdem valet, ac si permissio dictis religiosis concessa fuisset.

Est falsa, erronea et in hæresim ac schisma inducens.

Hanc ergo qualificationem et declarationem a cunctis tenendam, sequendam, et in praxi observandam esse, Sanctitas Sua declaravit et mandavit sub penis contra schismaticos, temerarios, seditiosos, ac de hæresi suspectos respective impositis. Contrariis quibuscunque non obstantibus, etc.

(25. *Alexandri divina Providentia Papæ VII, decretum adversus propositiones 28 scandalosas et perniciosas in praxi.*

Feria v, die 24 Septembris 1665, in congregatione generali sanctæ Romanæ et universalis Inquisitionis, etc.

Sanctissimus D. N. audivit non sine magno animi mœrore, complures opiniones Christianæ disciplinæ relaxativas, et animarum perniciem inferentes partim antiquas iterum suscitari, partim noviter prodire, et summam illam luxuriantium ingeniorum licentiam in dies exerescere, per quam in rebus ad conscientiam pertinentibus modus opinandi irrepsit alienus omnino ab evangelica simplicitate, sanctorumque Patrum doctrina, et quem si pro recta regula fideles in praxi sequerentur, ingens irreptura esset vitæ Christianæ corruptela. Quare ne ullo unquam tempore viam salutis, quam suprema veritas Deus, cujus verba in æternum permanent, arctam esse definit, in animarum perniciem dilatari, seu verius perverti contingeret, idem sanctissimus D. N. ut oves sibi creditas ab ejusmodi spatiosa lataque, per quam itur ad perditionem, via pro pastoralis sollicitudine in rectam semitam avocaret, earumdem opinionum examen pluribus in sacra theologia magistris, et deinde eminentissimis et reverendissimis DD. cardinalibus, contra hæreticam pravitatem generalibus inquisitoribus serio commisit; qui tantum negotium strenue aggressi, eique sedulo incumbentes, et mature discussis usque ad hanc diem infrascriptis propositionibus, super unaquaque ipsarum sua suffragia Sanctitati Suae singillatim exposuerunt.

1. Homo nullo unquam vitæ suæ tempore tenetur elicere actum fidei, spei et charitatis ex vi præceptorum divinatorum ad eas virtutes pertinentium.

2. Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat.

3. Sententia asserens, bullam *Cænæ* solum prohibere absolutionem hæresis, et aliorum criminum, quando publica sunt, et id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629, 18 Julii in consistorio sacre congregationis eminent. cardinalium visa et tolerata est.

4. Prælati regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscunque sæculares ab hæresi occulta et ab excommunicatione propter eam incurra.

5. Quamvis evidenter tibi constet Petrum esse hæreticum, non teneris denunciare, si probare non possis.

6. Confessarius, qui in sacramentali con-

fessione tribuit pœnitenti chartam postea legendam, in qua ad Venerem incitat, non censetur sollicitasse in confessione, ac proinde non est denunciandus.

7. Modus evadendi obligationem denunciandæ sollicitationis est, si sollicitatus confiteatur cum sollicitante, hic potest ipsum absolvere absque onere denunciandi.

8. Duplicatum stipendium potest sacerdos pro eadem missa licite accipere, applicando petenti partem etiam specialissimam fructus ipsimet celebranti correspondentem, idque post decretum Urbani VIII.

9. Post decretum Urbani potest sacerdos, cui missæ celebrandæ traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendio, alia parte stipendii sibi retenta.

10. Non est contra justitiam pro pluribus sacrificiis stipendium accipere, et sacrificium unum offerre; neque etiam est contra fidelitatem, etiamsi promittam, promissione etiam juramento firmata danti stipendium, quod pro nullo alio offeram.

11. Peccata in confessione ommissa seu oblita ob instans periculum vitæ, aut ob aliam causam non tenemur in sequenti confessione exprimere.

12. Mendicantes possunt absolvere a casibus episcopis reservatis non obtenta ad id episcoporum facultate.

13. Satisfacit præcepto annuæ confessionis, qui confitetur regulari, episcopo præsentato, sed ab eo injuste reprobato.

14. Qui facit confessionem voluntarie nullam, satisfacit præcepto Ecclesiæ.

15. Pœnitens propria auctoritate substituere sibi alium potest, qui loco ipsius pœnitentiam adimpleat.

16. Qui beneficium curatum habent, possunt sibi eligere in confessarium simplicem sacerdotem non approbatum ab ordinario.

17. Est licitum religioso vel clerico calumniatorem gravia crimina de se vel de sua religione spargere minantem occidere, quando alius modus defendendi non suppetit, uti suppetere non videtur, si calumniator sit paratus, vel ipsi religioso, vel ejus religioni publice, et coram gravissimis viris prædicta impingere, nisi occidatur.

18. Licet interficere falsum accusatorem, falsos testes, ac etiam judicem, a quo iniqua certo imminet sententia, si alia via non potest innocens damnum evitare.

19. Non peccat maritus occidens propria auctoritate uxorem in adulterio deprehensam.

20. Restitutio a S. Pio V, imposita beneficiatis non recitantibus, non debetur in conscientia ante sententiam declaratoriam iudicis, eo quod sit pena.

21. Habens capellaniam collativam, aut quodvis aliud beneficium ecclesiasticum, si studio litterarum vacet, satisfacit suæ obligationi, si officium per alium recitet.

22. Non est contra justitiam beneficia ecclesiastica non conferre gratis, quia collator conferens illa beneficia ecclesiastica, pecunia interveniente, non exigit illam pro col-

latione beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.

23. Frangens jejunium Ecclesiæ, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu vel inobedientia hoc faciat, puta, quia non vult se subicere præcepto.

24. Mollities, sodomia et bestialitas sunt peccata ejusdem speciei infimæ, ideoque sufficit dicere in confessione se procurasse pollutionem.

25. Qui habuit copulam cum soluta, satisfacit confessionis præcepto, dicens: Commisi cum soluta grave peccatum contra castitatem non explicando copulam.

26. Quando litigantes habent pro se opiniones æque probabiles, potest iudex pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius præ alio.

27. Si liber sit alicujus junioris et moderni, debet opinio censi probabilis, dum non constat rejectam esse a Sede Apostolica tanquam improbabilem.

28. Populus non peccat, etiamsi absque ulla causa non recipiat legem a principe promulgatam.

« Quibus peractis, dum similium propositionum examini cura et studium impenditur, interea idem sanctissimus, re mature considerata statuit et decrevit, prædictas propositiones, et unamquamque ipsarum, ut minimum tanquam scandalosas esse damandas et prohibendas, sicut eas damnat ac prohibet, ita ut quicumque illas, aut eonjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputative, publice aut privatim tractaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem, a qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio, quacunque etiam dignitate fulgente, nisi a pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

« Insuper districte in virtute sanctæ obedientiæ et sub interminatione divini iudicii prohibet omnibus Christifidelibus cujuscunque conditionis, dignitatis ac status etiam speciali et specialissima nota dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad proximum deducant. »

(26. *Alexandri divina Providentia Papæ VII decretum adversus propositiones alias scandalosas et in praxi perniciosas.*

Feria v, die 18 Martii 1666, in generali congregatione sanctæ Romanæ et universalis Inquisitionis, etc.

Sanctissimus D. N. post latum decretum die 24 Septemb. proxime elapsi, quo viginti octo propositiones damnatæ fuerunt, examinatis sedulo et accurate usque ad hanc diem, infrascriptis aliis quadragesimum quintum numerum implentibus, per plures in sacra theologia magistris, ac per eminentissimos et reverendissimos DD. cardinales adversus hæreticam pravitatem generales inquisitores, eorum suffragia singillatim super unaquaque ipsarum audivit.

29. In die jejunii, qui sæpius modicum quid comedit, etsi notabilem quantitatem in fine comederit, non frangit jejunium.